

SLOVENSKI NAROD.

Ima vsak dan, nevedno ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za študentske velja enaka cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Uredništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 27. sept. V današnji seji državnega zbora, je ministerski predsednik Auersperg odgovarjal na Luxovo interpelacijo o zadržanju naše monarhije nasproti vojujočima in Srbiji. Dejal je: Vlada stoji še današnji dan na stališču polne nevtralitete in čuvanja interesov avstro-ogerskih na vsak slučaj, ali ona se ne nagiblje strankarsko niti k drugemu izmed vojujočih. O tem, kako se hoče monarhija ravnati, kadar bi Srbija v vojno sodelovanje stopila, vlada ne more uže naprej govoriti.

Peterburg 27. septembra. Iz Gornjega Studena se oficijalno poroča: 10.000 Turkov je 22. septembra v Plevno prodrlo.

Berlin 27. septembra. Privatna poročila Wolfovega bureau-a pripovedujejo, da je bil 25. t. m. pri Plevni boj.

Carigrad 27. septembra. „Agence Havas“ poroča, da so bili mej posameznimi poslaniki in porto diplomatični razgovori o eventualnem premirju in njegovih pogojih. Oficijalen kak korak v tem se pa nij storil.

Peterburg 26. septembra. Iz Karajala v Armeniji se poroča 25. t. m.: Turška artilerija je streljala 21. t. m. na ruska razpoloženja pri Muha-Estate ali nij nič škode naredila. Tist dan so turški monitorji obstreljevali obalo ob Moltokvi do forta Nikolajevskega.

Bukarešt 25. sept. Izmed treh gardnih divizij, ki so v Bjelo prišle, bili sta dve poslani pred Plevno, jedna na Jantro, a skoro vsa gardna konjica v Trnovo.

Carigrad 26. septembra. „Agence Havas“ poroča: Slabo vreme zadržuje nadaljevanje operacij pri Bjeli. Obe armadi držite svoje pozicije. Ker je Šefket-paši posrečilo se, pomoč v Plevno donesti, spravlja se zdaj na rejat utrjen tabor pri Orhaniju.

Dvor 25. sept. Vstaši na Brezovači in Čorkovači v Bosni so imeli 21. t. m. boj s Turki nad Novim na Lelkeš-brdu, v katerem so Turki imeli 10 mrtvih, vstaši pa 3 mrtve in 7 ranjenih. — 24. t. m. je bil pri Jezerskem, nasproti Žirovcu, tudi boj, v katerem je 20 Turkov mrtvih ostalo in mnogo ranjenih.

Vojska.

Denes tudi ruski oficijalni telegram potrjuje, da je 10.000 Turkov prišlo po cesti od Sofije in prodrlo v obkoljeno Plevno, pomagat Osmanu braniti se in mu doneslo streliva. Turkoljubivi listi se zopet veselje, češ, da je to toliko vredno, kakor dobljena bitva. Ali ker so tudi Rusi dobili razen rumunske in druge pomoči, še dve diviziji garde, zrna ruske vojske, pred Plevno, bode teh 10.000 v naglosti Bog vé kod in kje skupaj zgrabljenih turških mustehafizov Osmana teško rešilo pred končnim pobitjem.

Ker berlinski telegrafski biró pripoveduje, da je bil pri Plevni uže 25. t. m. boj, je morda uže Osman poskusil te nove svoje pomočnike, planeč iz Plevne.

O ofenzivi Mehemed-Alijevej, katero so uže mesec dni nemški listi pridigovali, rekoč o njej, da bode Ruse, ki so pod carjevičem, uničila in na Dunav vrgla — nij zdaj nič slišati.

Poročilo znane nezanesljive agenture „Havas“ o premirju in neke neoficijalne izmeni idej mej diplomatičnimi poslaniki in mej porto, je prazno blebetanje, iznajdena in skombinirana stvar. Zdaj o premirju govoriti je

abotno. Rusi prej ne bodo nehali, da svoj cilj dosežejo. Virov imajo dovolj, Turki so začeli uže iz zadnjih.

Iz Bukarešte se poroča „Pol. Corr.“, da je nekaj sto Turkov pri Silistriji prešlo Dunav in se naselilo na rumunskih tleh, kolikor jih gospodstvujejo silistrijski kanoni. Misli se, da hote Turki motiti železnico Galac-Bukarešt.

Mej ruskimi generali je najbolj narodu priljubljen Skobelev, da si je še le 32 let star. Odlikoval se je v vojski proti Kivi. Proti krogom menda je začaran, pravijo, ker povsod se v boji naprej izpostavlja, več konj je bilo uže pod njim ustreljenih, a on je ostal nedotaknen. Ker je zdaj generallejtant more večjo komando prevzeti.

Pismo iz Rusije.

(Iz privatnega dopisa v Peterburgu živečega Slovenca.)

Rusi so imeli „neuspehe“, ker so od začetka premalo vojske vrgli, kakor v malo Azijo tako tudi v Bolgarijo. Turki so pa postavili vse, kar imajo. Kmalu pa bodo imeli Rusi še enkrat toliko vojakov v Bolgariji, kakor so jih imeli dozdej, in potem bodo drugače zaplesali. Pri Plevni so izgubili Rusi mnogo ljudi, Turki pa tudi ne dosti manj; res da Plevne nijso vzeli; ali Turki tudi ničesa vzeli nijso, ker so Rusi obdržali vse svoje pozicije. Čemu so tedaj magjarski in dunajski listi tako vriskali od veselja? V Šipkinej soteski je dozdej palo 10.000 Turkov (po dunajskih in magjarskih depešah,) po angleških pa 22.000 Turkov in 7000 Rusov, po ruskem oficijalnem poročilu je ranjenih in ubitih 4500 Rusov. To je še vse kaj drugega kakor Plevna. Ko je Salejman se svojimi 60.000 možmi napal na Šipko, je branilo sotesko samo 3000 Rusov,

Listek.

Gospoda Thompsona izgubljeni sin.

(Povest Bret Hartova. Poslovenil P.)

Vsi smo vedeli, da gospod Thompson svojega sina išče, in sicer sina, katerega zopet najti skoro da nij bilo vredno. Da je zgoli zaradi tega v Kalifornijo potoval, to nij bila več skrivnost za nobenega njegovih sopotnikov. Za telesne posebnosti, kakor za dušne slabosti pogrešanega sina smo kmalu tako dobro vedeli, kakor oče, ki nam jih je v enomer z največjo odkritosrčnostjo popisoval.

„Ravnokar ste govorili o nekem mladem človeku, katerega so v Rudečem psu obesili, ker je zlatopralska okradel,“ reče nekega dne gospod Thompson nekemu sopotniku. „Ali pomnite, kakošne oči je imel?“

„Črne.“

„A,“ — reče gospod Thompson, kakor da bi v mislih primerjal nekaj, kar je imel zapisano v svoji knjizici, „Karl je imel modre oči.“

Na to je zopet odšel.

Ali je bil ta nesimpatični način izpraševanja kriv, ali pa nagnenje prebivalcev zapadnih krajin, vsak čut, ali vsako načelo, s katerim jih kdo preveč nadleguje, s humoriistične strani jemati — kratkoma, radi so se norce delali iz gospoda Thompsona. Skrivaj smo si kazali neko časniško naznanilo, katero je pozivalo vse jetaicarje, nadzornike kaznilnic, naj poročajo o pogrešanem Karlu; vsak je vedel pripovedovati o žalostnem stanu, v katerem je neki da videl Karla. Vendar ni je dolžnost nasproti mojim rojakom povedati, da je, ko se je razvedelo, kako znatno svoto je Thompson za svojo domišljeno namero odločil, le malokatero omenjenih zabavljic več

moral slišati, in da se v pričo njega nič nij govorilo, kar bi bilo moglo očetovsko srce žaliti, ali pa zasmehovalca pripraviti ob dobiček, katerega so nekako upali. Še gospoda Bracy Tibbitta šaljivi nasvet, v najdbi izgubljenega mladeniča delniško društvo osnovati, se je nekoliko časa celo resno preudarjal.

Kdor ga je površno opazoval, za tega nij mel Thompsonov značaj niti nič zanimivega niti nič ljubeznivega. Njegovo življenje, katero nam je nekega dne pri kosilu pripovedaval, je kazalo, da je še v svoji čudnosti znal praktičen biti. Za svojih mladih daj in v moških letih je bil trdosrčen in tiransk človek; ko pa je bil svojo ženo s trpinčenjem usmrtil in svojega sina na morje pregnal, se ga je priletnega uže kar na jedenkrat pobožnost lotila.

„Prišlo me je v Novem Orleansu leta 1859,“ rekel je gospod Thompson, kakor da

in ti so se držali dva dni; potem še le jim je prišlo na pomoč drugih 13.000 mož. S takimi vojaki morajo končno zmagati in razbiti v prah vso napanatizirano muzelmansko sodrgo.

Tukaj je vse spokojno in tiho, kakor da bi ne bilo vojske. Vsi so prepričani o končnej zmagi; car je rekel, da osvobodi turške kristijane, in če bode potreba mu pomore v sa Rusija z denarjem in krvjo, da vzdrži svojo besedo. Taki so Rusi. Nij tedaj treba obupavati, če ne gre vse tako gladko, kakor želimo.

Čudeže delajo ruski morjaki: brez flote so uničili turško flotilijo na Dunavu, potopili v črnem morji 2 veliki turški fregati (eno s parobroda „Vesta“, a drugo te dni blizu Suhuma, s torpedi,) in eno tako poškodovali, da nij več za rabiti (pri Sulini.) Ne vem, ali ste brali o boji „Veste“ s turškoj fregatoj? „Vesta“ je — kupčijska ladija, ki je še nedavno vozila špeh in žito, in kdo bi to mislil? zapodila je v beg turško fregato, razbivši jej mašino, ki je potem naletela na podvodno skalo in pogibnila. Na „Vesti“ sta žalibog pala dva moja znanca: podpolkovnik Černov in lieutenant Perelěšin. Černovu je bomba raztrgala život, tako, da je bilo srce vidno. Ves v krvi in komaj živ, je še — komandoval. Perelešinu je bomba razdrobila roko in nogo; umrl je pri amputaciji. Prava junaka sta bila, kakor so sploh vsi ruski morjaki, neustrašljivi, hladnokrvni, in zmiraj dobre volje. To so tisti ljudje à la Šestakov in Dubasov, ki v malih čolničkih napadajo in topé silne monitorje. Kaj je turška zverska, slepa hrabrost proti hladnokrvnej neustrašljivosti prebrisanega, strogo discipliniranega ruskega vojaka?

„Evropski“ časniki se ve da blatom mečejo, kakor vse rusko, tako tudi ruske vojake, ter jih dolže ravno takih zverstev, kakoršne Turki doprinašajo. To so hudobne, nesramne laži in obrekovanja. Nij bolj dobrodušnih ljudi na svetu, kakor so Rusje sploh, posebno pa Malorusi (kozaki). In ti ljudje naj bi ženske in otroke ubijali? Ruski vojaki, ki z ujetimi gladnimi Turki delé svoje skudne porcije? Naj cinična, umazano sebična Evropa črni in psuje Rusijo, kolikor hoče, v poslednej ruskej vasi je več človečnosti ali „humanitete“, kakor v vsej Magjariji in na Dunaji in najbolj kosmatega

mužika ne prodam za 100.000 olikanih, praznih, brezsrčnih Evropevc.

Naj bolj pošteno še pišejo severno-nemški listi, posebno oficijalni in oficijozni. Prusija se je pokazala najzvestejšim prijateljem Rusije, i Bismark je neki djal: „Dokler jaz na krmilu stojim, ne dovolim, da bi kdor koli zabranil Rusiji doseči svoje namene v Turčiji.“ To je uže dokazal, ker je proti vsakej evropskej koaliciji zoper Rusijo svoj „veto“ položil, in zdaj Avstrijo pridobil, da ne brani Srbiji in Rumuniji udariti na Turka.

Otroci sem privandranih Nemcev so navadno uže navdušeni ruski patrijoti. Tako se godi, da imamo v Rusiji Šulce, Müllerje, Kaufmane i. t. d., ki ne znajo ne besede po nemški.

Zoprni so mi ruski Nemci, iz pribaltijskega kraja; to je strašno butast narod, „ein Volk von Knoten“, ki se neče ruski učiti i misli, da mu je sè svojoj kuhinskoj nemščinoj ves svet odkrit. To so večjidel ponemčeni Latiši i Esti; čudno, da so renegati zmiraj najbolj zagriznjeni.

Ravnokar smo prejeli telegramo, da so naši vzeli Lovac. Če Osman ne odnese kmalu pět, ga utegnejo še ujeti v njegovej Plevni.

Ginljivo je, s kakšno navdušenostjo narod prinaša vse žrtve, v korist svete reči. Nedavno je gospa mojega znanstva vprašala neko babo, je li zelo žalostna, da so jej vzeli moža. Tiho je odgovorila: „naj gre z Bogom za vero i Rusijo!“

Ta vojska bode mnogo koristila vsem Slovanom: Rusiji naj bode izid kakoršen hoče. Ideja slovanske vzajemnosti je pognala krepke korenine v ruskem narodu; zdaj pozna ves narod Bolgare, Srbe, Hrvate, Čehe, i pišejo celo o nas Slovencih; „Severni Vestnik“ ima dostikrat prestave iz „Slovenskega Naroda.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. septembra.

Cesarjevič **Rudolf** bode pri tirolskem namestniku vstopil za praktikanta, da se nauči politične uprave. Pražkemu litu se znamenito zdi, da cesar dá svojega sina na Tirolsko in k grofu Taaffeju, ki je ustavovercem tako trn v peti, kakor general Rodič.

Ministri obeh polovic so imeli te dni skupno posvetovanje, v katerem je bil skupni proračun na dnevnem redu. Pri tej priliki je baje grof Andrassy razložil jim stanje vnaše politike.

bi govoril o kakej epidemičnej bolezni. — „Stopite skozi ozka vrata — prosim, dajte mi tam-le oni fižol.“

Morda je bilo prav to njegovo nagnenje, vse v življenji s praktične strani jemati, katero mu je še po konci držalo glavo pri tem kakor je vse kazalo, brezupnem iskanji. Nij imel najmanjšega sledu za ubežnikom — še pravega dokaza ne, da še živi. S slabim spominom na dvanajstletnega dečka, upal je, da bode pet in dvajset letnega moža spoznal.

Pozneje se je raznesla govorica, da je njegovo prizadevanje bilo vspešno. Pa kako? To je spadalo mej teh malo stvaric, o katerih, nij rad govoril. Kako da se je godilo, to so dvojno pripovedavali. Eni so pravili, da je Thompson prišedši v neko bolnišnico svojega sina spoznal po neki posebni, pobožni pesni, katero je bolnik popeval, kadar so ga mrzlične domišljije nazaj v dneve njegove mladosti vodile. To pripovedovanje, katero je bilo najbolj

V **državnem zboru** se počasno nadaljuje specijalna debata o reformi davkov, osobne dohodnine. V seji 25. t. m. se je vstavil v postavu poboljšek, vsled katerega bodo hranilnice in posojilnice, deželna in občinska premoženja dohodninskega davka proste.

V **hrvatskem** saboru je 26. sept. predsednik naznanil, da, ker se ogerski zbor zopet snide, in je treba, da se ga i hrvatski poslanci udeležé, odloži se hrvatski sabor za nedoločen čas. On bode sklical ga ob svojem času. Sprejeta je bila prej še resolucija, naj vlada na to dela, da ogerska vlada svoj predlog glede krajiške železnice nazaj vzame in da dela na to, da se zida železnica Zemun-Sisek-Ogulin.

Praška „Politik“ prinaša članek, v katerem zopet konstatira, da turški bratje Magjari drže nedolžnega dr. **Miletića** zdaj brez sodbe uže nad eno leto v zaporu! To je tak škandal, taka sramota za naš vek in za Magjare, da v nebo vpije, kakor obešanja Bulgarov v Adrijanopolji. Vredni bratje Turki in Magjari!

Vnašje države.

Ruski „Golos“ Srbom in Grkom za zlo jemlje, da se ne odločijo hitro v boj. On omeni nekako pikro, da zavlačujeti ti državi nalašč, da bi potem lažje stališče našli, ko bodo Rusi uže težko delo opravili sami.

Preko Berlina se javlja, da je **ruski** minister notranjih zadev poslal vsem namestnikom okrožnico, v kateri se prepoveduje vsem, ki so pet let rusko podložništvo pustili, v Rusijo vrniti se. Ruski zastopniki tacim zunaj Rusije ne smejo potnih listov dajati. Ta naredba je proti plačanim ali fantastičnim poljskim rovarjem napirjena.

Iz **Rima** priobčuje korespondenc - biró 25. sept. telegram: Papež je sprejel deputacijo italijanskih medicincev. Pozival jih je, naj se boré zoper rastoči materijalizem. Zdravje papežev je dobro.

Na **Saksonskem** je v necem kmet-skem okraji v deželni zbor voljen socijal-demokrat Liebkecht. Torej tudi v te zборе in iz kmetov na Nemškem uže prodira — socijalizem.

Dopisi.

Iz Metliškega okraja 18.

sept. [Izv. dop.] Naj vam opišem slavnost, ki je bila nedavno pri „treh farah“ blizu Metlike. G. Štanislav Prus, minoritski redovnik, je došel iz dunajskega minoritskega samostana, da bere v svojem rojstnem kraju prvo slovesno mašo. Zbralo se je pri treh farah 2. septembra velikansko število Belokranjcev, Hrvatov in mnogo ljudi celo iz okolice Novega mesta in Št. Jarneja. Cerkev žalostne matere božje, posebno Hrvatom priljubljen

žalnim trakom oviti, visoki klobuk na sivo glavo v trdi obraz tiščeč je po cele dni na glas prebiral grobne napise. Mnoga mesta iz svetega pisma so mu veselje delala, in rad jih je s svojo žepno biblijo primerjal, ali so natančna.

„To je iz psalmov,“ reče nekega dne grobokopu, ki je blizu njega delal.

Mož nij odgovoril ničesa.

Pa to ga nij prestrašilo; kar spustil se je poleg njega v odprti grob in bolj praktično svoje izpraševanje nadaljujoč je rekel:

„Ali ste kedaj pri svojem poslu na nekega Karla Thompsona naleteli?“

„Naj ga vrag vzame, vašega Thompsona!“ bil je zelo odkritosrčen odgovor grobokopov.

„Mogoče, da ga je vzel, če je brez vere umrl,“ zavrne starček in zopet iz groba izpleza.

Menda se je takrat gospod Thompson dalje časa nego po navadi na pokopališči

kraj za romanja, bila je prenapolnjena, in po griču je stalo še neizmerno število ljudi. G. Karel Jančingar, kaplan iz Št. Jarneja, pridigoval je primicijantu izbornu. Maogo izobraženih je trdilo, ka Dolenjska nema tako izvrstnega govornika, kot je to K. Jančingar, ljudstvo pak, ginjeno po navdušenem govoru, ihtelo je in se jokalo, kakor še tega nijsem nikjer opazil.

Mnogo gostov, mej temi trije rodovniki nemškega reda, hrvatski in kranjski duhovniki, jeden profesor in trije bogoslovci peljali smo se v lepo vas Krmačino, ki je uže popolnem na hrvatski meji — na dom primicijantov.

Mično napravljeni slavoloki, zastave, pokanje možnarjev in veselo pritrkavanje zvonov, naznanjevalo je, da praznuje ne le cela vas, temveč obširna okolica primicijanta prazničen dan. Tu sem opazoval nekov prav slavjansk običaj. Pred dvoriščem primicijantovega doma bili so v redu postavljeni sosede, ter ga pozdravljali. Dva moža sta stala pred vhom v dvor, držaje v roki dve kupici vina in kosce kruha, s tem je bil primicijant sprejet, baš tako i gosti.

Prišlo je, ko smo se v prostornej uti poseli, se ve da tudi do govorov in napitnic. G. prof. Nemanich je lepo govoril in razložil pomen sedanje vojske, katero vodi slavni ruski car za osvobojenje Jugoslovanov, gg. Jančingar in Kogej napivala sta Slovincem, Hrvatom in potem Slovanom sploh; odgovarjali so navdušeno i Hrvati in tudi slovenske napitnice na mariborskega in ljubljanskega škofa, kakor tudi na provincijala minoritev, bile so dobro sprejete.

Jaz sem prvokrat spoznaval Belokranjec; videl sem, da je to krepak narod, črez vse navdušen za narodnost svojo in Slovanstvo. V obče moram priznati, da nij to bila samo primicija, temveč prav narodna slavnost, kakor se je iz govorov, napitnic, slovenskega in hrvatskega petja, pokazalo. Ko sem odpotoval, klical sem še daleč od Krmačine: Bog vas živi, vrli belokranjski narodnjaki.

—u—

Iz Goriškega 26. sept. [Izvirni dopis.] Nij dolgo, od kar smo čitali v „Slov. Narodu“ dopis, kateri govori tudi za zjedinenje „Slov. Učitelja“ in „Učit. tovariša“. — Ta je čisto pametna misel, katero mora vsak rodoljubni učitelj odobravati. Zakaj bi neki moči cepili? V jedinstvi je moč in napredek. Poudarjamo tedaj, naj se „Slov. Učitelj“ in

„Učit. tovariš“ zjedinita v jeden šolski list. — Sodelovali bi učitelji vseh slovenskih pokrajin. Na tak način bi list imel mnogo gnotne in duševne podpore in bi torej lahko vsaj trikrat na mesec izhajal v središči Slovenskega, t. j. v Ljubljani. Takemu listu bode bodočnost zagotovljena, kajti vsak napredujoči slovenski učitelj bode gotovo njegov naročnik. Brez krepke šolske duševne hrane ne morem si jaz unetega učitelja misliti. — Tedaj gospodje tovariši, ki sodelujete v „Učitelju“ ali „Tovarišu“ uresničite to misel.

Iz Poljanske doline 24. sept. [Izv. dopis.] Včeraj sem prebiral zlozano ljubljansko „Schulzeitung“. Posebno interesantni so se mi zdeli oklici pred volitvami. V teh člankih je vidno, kako dobro umejo naši protivniki resnico zavijati, ter lehkoverne učitelje privabljeni v nemčursko gnjezdo. Slovijo ustavoverno stranko kot prijateljico šolstva, katera nikdar ne misli izriniti materinega našega jezika iz šol, a ga le goji. Vsak misleči človek pozna lisičje nakane teh od ljubljanskih kazinarjev odvisnih nemčurskih školnikov in pisalcev tega hinavskega in nepedagogičnega lista, ki ima več političnih, nego pedagogičnih člankov in še ti so jako suhoparni. Saj so obče znani, slovenščini neprijazni, glasovi ustavovercev v deželnem in državnem zboru in pisani v ljubljanskem „Tagblattu“, glavnem organu te stranke. Posebno pa poudarja ta vredna hči ljubljanskega butlja, da bo ustavoverna stranka povišala plače učiteljem, da bodo mogli izhajati kakor poštene in olikani ljudje. Mi ravno tako kakor „Schulzeitung“ želimo učiteljem višjih plač in še nikdar nij „Slovenski Narod“ protivno pisal. Ali bodo pa ustavoverni poslanci morda mogli res kaj posebnega storiti v tem obziru? Nikakor ne! To je brez zdatnega povišanja deželnih priklad nemoogoče; ti so pa pri volitvah v mestih in trgih obetali svojim volilcem ravno protivno, znižanje deželnih davkov. Da ustavoverna stranka nič bolje ne skrbi za učiteljstvo, nego narodna, spričuje kratek pogled v sosednjo koroško kronovino, kjer nijso učiteljske plače mnogo više in šolstvo tudi ne stoji mnogo na boljsem, nego pri nas, čeravno plačujejo Korošci 10 % deželne priklade več, kakor pri nas in v deželnem zboru sedé sami ustavoverci.

Veliko veselja v Izraelu in na Magjarskem so napravili nekateri manjši nevspehi ruskega orožja in laži turških vojnih poveljnikov o velikih turških zmagah. V glavnem me-

stu na Ogerskem so tedaj Magjari napravili veliko svečanost, da praznujejo turške zmage ter se vesele ruskih pobitij. Res, ves svet se mora čuditi velikej svobodi, katero uživajo Arpadovi sinovi v Avstro-Ogrskeji monarhiji, mej tem, ko se Slovanom ta kraj Litave prepovedujejo lojalni tabori, kateri imajo izraziti to, za kar bije srce našega presvitlega vladarja, prijateljstvo do Rusije in Slovanstva. Še večje začudenje je izbuditi moral oklic k tej svečanosti, kateri Turčijo povzdiguje v vrsto najolikanjših evropskih držav in Rusiji iz samega sovraštva barbarstvo, neolikanost in surovstvo pripisuje. To se bode moralo še nemškim ustavovercem čudno zdeti; saj še nekateri bolj objektivni ustavoverni časniki vedo mnogo o turškeji surovosti ter o slabem stanji šolstva v turškeji državi. Tako piše v nekem listu „Linzer Tagespost“, da Turki še za azijatsko kulturo, kakor Kitajci in Japanci, nijso zmožni, kakor zgodovina njih štiristoletnega bivanja v Evropi dokazuje. Ruska vlada pa izdaja silno veliko svoto za zboljšanje šolstva, zlasti srednjih in višjih šol, podpira še štipendijami veliko število dijakov in vsak nepristransko sodeč človek mora spoznati, da nobeden narod nij tako hitro napredoval v znanostih in kulturi, kakor Rusi, pod vlado sedanjega carja Aleksandra. — V slovanskeji Rusiji je 8 vseučilišč in še mnogo drugih višjih in srednjih šol; še v Sibiriji nameravajo ustanoviti vseučilišče ter t ko posaditi kali znanosti v najsakrajnejše kote obširnega carstva. Turki pa še nemajo nijedne visoke šole in sploh se mohamedanska vlada za šolstvo skoro nič ne briga. Res, da v Rusiji obligatno nižje šolstvo nij vpeljano; pa saj do najnovejših vremen tudi po kulturnih evropskih državah nij bilo, kakor v Italiji, Franciji, ali vendar se te dežele ne smejo barbarske zvati, in ga Turki tudi nikdar vpeljali ne bodo, če ga tudi Mithadove reforme velevajo, saj pa nij zapisano v koranu, ki velja še zmiraj za glavni zakonik otomanske države. V sveteji Rusiji je mnogo znanstvenih akademij in drugih učenih društev, katere zelo podpira vlada, in sploh ruska vlada stori več za napredek znanosti, nego turška in magjarska vlada skupaj. Na enkrat civilizirati tako veliko državo, je nemogoče, posebno, ker je mnogo dela prizadevalo v ruskih orijentalnih krogih orijentalno vprašanje. — Po končaneji krvaveji borbi bo tudi v Rusiji šolstvo začelo hitrejše napredovati.

mudil. Ko je zopet svoj obraz proti mestu obrnil, migljale so uže luči v daljavi in silen veter, ki je bil poznati po sem ter tje se podetih meglenih oblakih, ga je zdaj naprej tirali zdaj nanj prežal ob uličnih oglih samotnega predmestja in ga potem od zadaj napadal. Na enem teh oglov pa je nekaj družega nego veter, pa ravno tako brez določne podobe in tako potuhneno kakor veter, zaklevši, nabit samokres namerivši in denarja zahtevaje nad njega planilo. Pa tolovaj je naletel na železno voljo in jekleno pest. Napadnik in napadenec se zvalita na tla. Pa uže v naslednjem trenutji je bil starček na nogah — z eno roko odvzeti samokres oklepaje, z drugo nekega pustega, zanemarjenega še mladega človeka za grlo drže.

„Tvoje ime, mlado človeče?“ povpraša gospod Thompson, svoja tenka ustna skupaj tiščeč.

„Thompson!“

Starčkova roka je izdrknila z grla ujetniku na roko, pa ga je še zmirom krčevito držala.

„Karl Thompson, pojdi z menoj“, reče in vzame ujetnika soboj v gostilno.

Kaj sta si tam pravila, to se nij razvedelo; pa drugo jutro je vse mesto vedelo, da je gospod Thompson svojega sina zopet našel.

* * *

Omeniti moram, da mladi mož ni v svoji postavi niti v svojem vedenji nij imel kaj tacega, zaradi česar bi se to, kar je bilo gori povedano, verjetno zdelo.

Bil je resnoben, tih in čudno zal, sama udanost ga je bila proti zopet najdenemu očetu. Uživaje dobrote in izpolnjujoč dolžnosti novega položaja kazal je mirnost in resnbnost — redka prikazen v družbi mesta San Fran-

cisko. Mnogi so to lastnost zaničevali, češ, da kaže nagnenje za „pevanje psalmov“; drugi pa so menili, da ima to po očetu in so prorokovali, da bode na svoje stare dni ravno tako trd. V tem so pa bili vsi enih mislij, da se taka lastnost ne vjema s sposobnostjo, veliko denarja si prislužiti, zaradi katerega je očeta in sina vse spoštovalo.

Kljubu vsemu temu je bilo videti, da stari mož nij srečen. Morča zato, ker ta praktična glava dosegši, kar si je želela, nij imela več cilja, za katerim bi se gnala; morda pa je — in to je verjetnejše — le malo ljubezni imel do zopet najdenega sina.

Pokorščino, katero je zahteval, mu je prav prostovoljno izkazoval; poboljšanje grešnika, katero je bilo glavna reč, je bilo popolno; in vendar se je zdelo, da ga vse to ne zadovoljuje.

(Dalje prih.)

V petek je začelo deževati v naši dolini in v noči mej petkom in soboto se je slišalo večkrat otlo grmenje. V soboto do polu dne je prijal dež s ploho in napravil povodenj, voda je pri nekaterih krajih v gorah, ko je iz gorskih vrhov pridrla, v hiše silila in razdrila pota. Megla je stala po gorah in čutil se je mrzel veter, tako je skoro gotovo uže po dnevi više gori sneg obiskoval. Po noči se je mraz pomnožil in dež je polagoma padal, zjutraj, ko je megla odlezla, so se videle okolo stoječe gore in strehe gorskih sel sè snegom pokrite. Do polu dne včeraj je sneg začel padati v nižje kraje, pobelil holmce v srednji višini, mej dežjem se prikazoval do nižin v dolini. Zvečer se je zjasnilo, po noči pa megla stopila v dolino, kar je obvarovalo slane, katera se je pokazala le v hribovskih selih, po viših gorah pa ne, in ni tukaj nij dokaj škode napravila.

Domače stvari.

— (Hranilno in posojilno društvo v Ljubljani) z omejenim poročtvom je imelo vtorek v hiši gospod Strzelbe občni zbor. Predsednik g. Strzelba je omenil, da če prav dozda društvo zavoljo občne neugodne situacije nij moglo posebno cvesti, vendar hoče stanovitno vstrajati in svojo nalogo čedalje bolj izpolnjevati. Društvo ima 1020 gld. 85 kr. premoženja. V odbor so voljeni gg. J. Strzelba za predsednika, za odbornike pa klobučar Franc Zupančič, Jos. Bončar, Egidij Bončar, Fr. Sark, Jan. Goljaš, Lorenc Zdešar, Mih. Krašna, Jak. Škrbinec, Anton Gril, Tomaž Pirnat. Za revizorje: Herman Harisch, Pavel Skalc, Edv. Hohn.

— (Učitelji) so imeli včeraj tu svoja zborovanja.

— (Odpust) sta v državnem zboru dobila dr. Razlag in dr. Supan.

— (Oficirske izpite) so te dni naredili v Ljubljani: Pavel Endlicher, Artur mqs. Gozani, Josip Lenarčič, Karel Mulley, Rikard Pfefferer, Benjamin Posaner, Andrej Repič in Karel Tambornino. Trije kandidatje pa so pri izpitu pali.

— (Neusmiljena mati.) Neka ženska iz Novega mesta doma, Marija V. . . , 35 let stara, je v Zagrebu oni teden svoje malo dnij staro dete na samotnem polji pustila, da je umrlo. Policija jo je prišla in bode obsojena na 5 do 10 let ječe.

— (Sedemnajsti volk.) Miha Lenarčič iz Pristave je 23. t. m. ustrelil v šentmihelskem gozdu pri Novem mestu 17. volka. Prej jih je bil 16.

Razne vesti.

* (Amerikanska hitrost.) Na potu v šent John Nevada, v Kaliforniji, so razbojniki ob petih zjutraj obropali poštni voz ter pobrali 3000 dolarjev. Ob 7. so razpisali nagrado onemu, ki jih zasači, ob 12. so jih zasledili in prijeli, ob 2. je bil ves denar zopet povrnen, ob 5. so ustrelili razbojnike — a ob 6. so jih pokopali.

Dunajska borza 27. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	64	gld.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	66	"	95	"
Zlata renta . . .	74	"	45	"
1860 drž. posojilo . . .	111	"	20	"
Akcije narodne banke . . .	855	"	—	"
Kreditne akcije . . .	211	"	50	"
London . . .	117	"	70	"
Napol. . .	9	"	43	"
C. kr. cekini . . .	5	"	63	"
Srebro . . .	104	"	45	"
Državne marke . . .	58	"	—	"

Razglas.

C. kr. okrajno sodništvo gornjegradske objavi, da je na molbo mozirskega trga dovolilo prostovoljno prodajo njegovega tako imenovanega **Weismanovega posestva**, vknjiženega pod štev. 31 poprejšnjega mozirskega magistrata.

K temu posestvu spada: zidana, z opeko krita, prostorna hiša v mozirskem trgu št. 25 jednega nadstropja, jednaka pristava, vrt, njiva, travnik in gozd, in meri brez pašnikov 3 orale in 62 seznjev.

Dražba se bo vršila v **Mozirji**
20. oktobra 1877 pred poludne
od 10.—12. ure.

Sklicana cena je 3200 gold. a. v.

Prodajalec si pridrži 14dnevni obrok k potrdbi dražbenega izida od strani občinskega in okrajnega odbora.

Dražbeni pogoji leže tukaj in pri tržkem uradu mozirskem javno na ogled.

Ker je ta prodaja prostovoljna, ostanejo vknjižene pravice dotičnih, brez ozira na kupno svoto, istim zagotovljene. (280—1)

Gornjigrad, 4. septembra 1877.

Poziv!

V nujno pomoč za brezposelne in brezposelne tkalce in čipkarje v Krkonoših in Rudnih gorah.

Sedanja velika siromaščina

Krkonoših

daje povod 30 let obsto-

Sedanja velika siromaščina

v čeških

Rudnih gorah

ječej in splošno znanej

ces. kralj. dvornej tovarni za platno in perilo

Henrika Lichtnerja & Comp.

Dunaj, Brandstätte št. 3, poleg Štefanovega trga,

da se delavcem brez kruha da zaslužek, izprazniti veliko zalogo platna in perila svojega izdelka in jo za polovico cene znižati, in sicer:

Perilo za gospode:

- 1 možka srajca, bela ali barvana 75 kr.
- 1 ameriška Linkoln-srajca gld. 1.00.
- 1 možka srajca iz najfinejšega šifona, z gladkimi ali nagubanimi prsi gld. 1.
- 1 barvana oksford-srajca z 2 zavratniki in 300 mnogovrstnim finim izgledi gld. 1.50, 2, 2 1/2.
- 1 možka srajca iz pravega belega platna, gladka ali zgrabana gld. 1.50, 2.
- 1 možka srajca iz finega angl. širtinga, gladka ali zgrabana gld. 1.50, 2, 2.50.
- 1 možka srajca iz pravega holandskega platna, lepo ročno delo gld. 2, 2 1/2, 3, 4.
- 1 možke hlače iz težkega čistega platna 75 kr.
- 1 možke hlače iz pravega šlezkega platna, nemški, francoski ali ogerski kraj gld. 1, 1.50.
- 1 možke hlače iz pravega rumburškega platna, nemški, francoski ali ogerski kraj gld. 1.75, 2 1/2.

Perilo za gospé.

- 1 ženska srajca, pletkana, iz pravega širtinga gld. 1.
- 1 ženska srajca iz pravega belega platna, za zadhrniti gld. 1, 1.50, 2.
- 1 ženska srajca fantasio, iz širtinga s čipkami iz Rudnih gor gld. 1.50, 2.
- 1 ženska srajca iz pravega holandskega platna z lepo pletenino gld. 1.50, 2.30.
- 1 ženska srajca iz belgijskega čistega platna, jako pletkana, s cvrnatimi čipkami iz Rudnih gor gld. 2.50, 3, 4.
- 1 ženska srajca fantasio, iz platna, elegantno narejena, z valencijskimi čipkami gld. 3, 4, 5, 6, 7.
- 1 ženska srajca modna, platnena, različno narejena, s kinčem iz Rudnih gor gld. 2 1/2, 3, 4, 5.
- 1 ženske hlače iz najboljšega širtinga, obrob-ljene gld. 1.
- 1 ženske hlače iz najboljšega angleškega širtinga, krasno vrezane, okusno garnirane gld. 1.30, 1.75, 2.
- 1 ženske hlače, platnene, z jako pletkanim kinčem rudnogorskim gld. 2, 2 1/2, 3.
- 1 ženski korset iz šifona, krasno okinčan gld. 1.
- 1 ženski korset iz najfinejšega angleškega širtinga, lepo okinčan, najnovejši kraj gld. 1.50, 2, 2 1/2, 3.
- 1 ženski korset z lepo pletkanimi ustavki rudnogorskim gld. 2, 2 1/2, 3, 4, 5.
- 1 žensko spodnje krilo iz najfinejšega širtinga gld. 1.50, 2, 2 1/2, 3.
- 1 žensko spodnje krilo, kostim ali šlep, krasno okinčan z volanti in roboi gld. 2 1/2, 3, 4, 5.
- 1 žensko spodnje krilo, kostim ali šlep, fantasio, zelo bogato pletkano gld. 3, 4, 5, 6, 7, 8.
- 1 ženski predpasnik, eleganten, krasno okinčan 80 kr., gld. 1, 1 1/2, 2.
- 1 ženska nočna avbica, elegantna, 80 kr., gld. 1, 1 1/2.

Platna in omizje.

- 30 vatlov 3/4 belega platna gld. 4 1/2, 5 1/2.
- 30 vatlov pravo barvane posteljine gld. 3 1/2, 4 1/2.

Popolne opreme za neveste od 200 gld. počeni. Vse po najnovejšem kroji.

Rabat. Za plago za 50 gold. se dobo po vrhu 1 platnena srajca, 1 platnene hlače, 6 rut. (248—3)

Naročbe iz provinc se s 30 let znano solidnostjo promptno vrše. — Muštri vseh predmetov se na zahtevanje franco depušajo. — Naročbe naj se adresirajo:

An die kaiserl. königl. Hof-Leinwand- und Wäsche-Fabrik in Wien des

Heinrich Lichtner & Comp. (vormals zum weissen Ross)

Brandstätte Nr. 3, nächst dem Steiansplatze, Brandstätte Nr. 3.

- 30 vatlov 3/4 belega gorskega platna gld. 7, 8, 9.
- 30 vatlov 3/4 bele prevleke gld. 5.80, 7.60.
- 30 vatlov 3/4 šlezkega domačega platna gld. 6 1/2, 7 1/2.
- 30 vatlov 3/4 pisane sternerške posteljine gld. 5 1/2, 6 1/2, 7 1/2.
- 36 vatlov 3/4 šlezkega kreas-platna gld. 8.50, 9 1/2.
- 30 vatlov 3/4 belega usnjenega platna gld. 7.50, 8 1/2.
- 2 in 2 1/2 vatla širokega čistega platna za 6 rjun brez šiva gld. 12 1/2, 14 1/2, 16 1/2.
- 30 vatlov 3/4 šlezkega cvrnatnega platna gld. 9.80.
- 30 vatlov 3/4 bledega belega platna gld. 9 1/2, 11, 12.
- 50 vatlov 3/4 finega ročnega platna gld. 12 1/2, 14 1/2.
- 50 vatlov 3/4 finega ročnega platna gld. 17 1/2, 18 1/2, 20.
- 64 vatlov 3/8 rumburškega platna gld. 22, 24, 26, 28, 30—60.
- 3/8 šifona pr. meter kr. 24, 26, 28, 30, 35, 40, 50.
- 3/4, 5/4, 6/4 belega in rumenega nankinga pr. meter 20, 30, 35, 40, 50, 60, 70 kr.
- 6 belih platnenih rut 50, 80 kr., gld. 1.
- 6 belih batistastih rut z barvanim robom 50 kr., gld. 1, 1.50, 2.
- 6 belih rumburških platnenih rut gld. 1.50, 2, 2 1/2, 3, 4, 5.
- 6 belih batistastih rut, zarobljenih gld. 1.50, 2, 2 1/2, 3.
- 6 belih platnenih rut 1 1/2 vatlov dolgih gld. 1.70, 2, 2 1/2, 3.
- 6 belih platnenih damastnih rut, 1 1/2 vatlov dolgih gld. 2.50, 3, 4, 5.
- 6 belih platnenih servijet gld. 1.50, 2, 2 1/2, 3.
- 6 belih platnenih damastnih servijet gld. 2.25, 2.5, 3 1/2.
- 1 kos 3/4, 10/4, 12/4 belega prta gld. 1.50, 2, 2 1/2, 3.
- 1 kos 3/4, 10/4, 12/4 belega damastnega prta gld. 2, 2 1/2, 3.
- 1 kos barvene kavne prtenine 3/4, 5/4, 10/4 vel. 70 kr., gld. 1, 1 1/2, 2, 2 1/2.
- 6 kosov belih in barvanih desertnih servijetov 70 kr., gld. 1, 1 1/2, 2.
- 1 kos damastne garniture za 6 osob gld. 4 1/2, 5 1/2, 6 1/2, 7.
- 1 kos damastne garniture za 12 osob gld. 7 1/2, 8 1/2, 10, 12, 15.
- 1 kos damastne garniture za 18 osob gld. 18, 20, 25, 30.

Različno.

- 1 frizirni plašč za dame s fino pletenimi vstavki iz Rudnih gor gld. 4, 5, 6, 7, 8, 9.
- 1 negligee za dame iz vseh tvarin, lepo okinčan, francoski facon gld. 5, 6, 7, 8.
- 1 negligee za dame iz vseh tvarin, s pletenimi vstavki, zelo eleganten, gld. 7, 8, 9, 10, 12.
- 1 parhentaste hlače za dame, najfinejše gld. 1, 1 1/2, 2.
- 1 fin korset iz parhenta za dame gld. 1.25, 1.75, 2 1/2, 3.
- 1 fin parhentaste gate za dame gld. 1.50, 2, 2 1/2, 3.
- Hlače in srajce za dečke in dekletca iz platna, širtinga, parhenta 80 kr., gld. 1, 1 1/2, 2, 2 1/2.